

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka. Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Laupäeval, 6. augustil 1927. a.

VIII. aastakäik.

NURMI laeval, rongil ja rajal. Staadionil neli Eesti rekordi Teitelbaumilt, Palmbergilt ja Laursonilt. Uusi rekorde tulekul.

Foto K. Akel.

Nurmi

tähendab ekstraordinaarset ja seda ilmutas ta oma nüüdsel Balti reisil kolme linna 12.000 vaatajale täiel määral. Neljast ööst-päevast 3 ööd rongil, 2 päeva laeval ja 3 parima klassi jooksu — see on saavutus, mille läbiviimiseks on tarvis olla Nurmi.

Pühapäeval kell 10 istudes „Ebba Munck'ile“ jõudis Nurmi Tallinna kl. 3, sõitis siit kl. 6 Riiga, saabus sinna esmaspäeval kl. 7.10 min., jooksis õhtul 3000 mtr. 8,31,4, lahkus kl. 22.55 Tartu, kuhu jõudis teisipäeval kl. 6.10 min., jooksis seal 3000 mtr. 8,43,4, istus rongile kl. 0,15 min., oli Tallinnas kesknädalal kl. 7.20 min., jooksis 2 miili 9.15,2, asus „Violale“ neljapäeval kl. 12 ja oli tagasi Helsingis neljapäeval kl. 4.30 min.

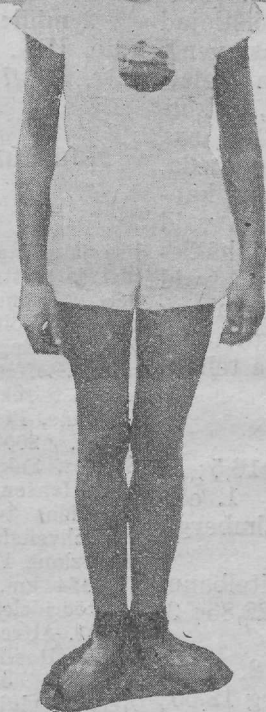
Mitte ükski demonratsiooni kohta, milleks Nurmile olid need kolm jooksu, on ajad uhked. Riias panid lätlased Nurmi vastu teatemeeskonna 3×1000 mtr. oma parimatest meestest ja need — Dekscheneek, Muzis, Petkevitsch—jooksid välja 8.11,3. Lätlased rõõmustasid, et „Nurmi ei võitnud teatemeeskonna“, kuid selleks oleks tulnud Nurmil joosta 9,1 sek. paremini ilmarekordist, millele lätlased oma tuhinas ei pööranud tähelepanu. Tartus lõi Nurmi kaks teatemeeskonda ja Tallinnas oli ta sarnasegi konkurentsita. Praegune ametlik 2 miili ilmarekord on 1904. a. saadik inglase Shrubbi 9.09,6, kuid 1926. a. jooksis Vide Berliinis 9.01,4 ja Nurmi 9.05, nii et Nurmi Tallinna saavutus oli 10 sekundit järel Paavo oma margist.

Staadioni võistlused.

Üle pikema aja suuremajoonelised kergejõustiku võistlused. Peale Nurmi ka müdi häid saavutusi. Neljast Eesti rekordist püstitas Saara Teitelbaum, Makkabi, kaks naisrekordi. Mõlemad — kettas ja 400 mtr.-is, parandati suurelt. Teitelbaumil on kõige paremaid andmeid tõusmiseks maailma paremate naisssportlaste hulka, mida omal algatusel lausus ka Nurmi, kes vaatas Teitelbaumi 400 meetrit. Ainult jooksustiil on praegu kujunemata ja ebaloomulik. Esimese poole 400 meetrist jooksis Teitelbaum hüppesammudega, mis otstarbekohatu.

E. Aström.

S. Teitelbaum.

J. Neumann.

150 mtr. rekord tuli Palmbergilt, kes ei olnud selleks kuigi palju treeninudki. Tiisfeldil tuli leppida uue rekordi kordamisega. Saavutatud aeg annaks ennast veel hõlpsalt parandada, kuid 150 mtr. on kasvav harva olev distants.

Kahe miili sees parandas 2000 meetri rekordi väiksel Laurson. Mees on prae-

gu allpool oma Helsingi vormi. Selle põhjuseks kuuluvad olevat uneta veedetud ööd. Kiilim püüab Laursoni hoida veel 1500 meetri rekordi löömiseks. See on praegu Villemsoni oma ajaga 4,11, kuna Laurson Helsingis jooksis 4.11,7. Esivõistlustel loodab Kiilim Laursoni kustutavat praeguse rekordi.

Staadioni miiting.

(1. lhk. järg).

Foto K. Akel.

Paavo Nurmi Tallinnas. Tema kõrval näha H. Paal. All nurgas Nurmi „manager“ Artur Kukk.

Äströmile oleks vastav konkurent 400 meetris olnud Rahn. Nüüd võitis soomlane hõlpsalt oma mõlemad jooksud. Väljapaistev on ta 150 mtr. tagajärg.

Kuulitõukes ilmutas Neumann ennast uuesti 14-meetri mehana.

Korraldus

vajab mainimist. Kõnelejaid ruuporiga ja ruuporiga oli väljal rohkelt. Ka rikkalikku häälematerjali, tarvis ainult meele tuletada Vöntso „kangelastenorit“. Järjest kuulds korraldajatel: „Võistlejad paigale, võistlejad starti,“ kuid asi venis vaatamata sellele käsklusele väga viletsalt. Korraldajad näivad arvavat, et korralduse alus on käsklus, millega ei saa kahjuks nõus olla. Tuleb ette hoolitseda, et võistlejad oleks valmis ja ruupori kaudu hõikamine peab tegelikult olema vaid vormi asi. Nüüd ei käsutatud valjuhääleliselt ja eduta mitte üksi võistlejaid, vaid ka teisi kohtunikke. Instr. Rosenberg karjatas oma staadioni poisse nagu talle-keste karja. Sarnase korraldusega tehakse hea võistluski vägisi igavaks.

Tagajärjed.

150 mtr.: 1. Äström, JFK, 16,5; 2. Tiisfeldt 17,4; 3. Palmberg 17,4. 1. eeljooksus oli Äströmi aeg 17,0, Palmbergil teisena 17,4 (uus E. rek.).

Ketas naistele: 1. S. Teitelbaum 26,95 (uus E. rek.); 2. Levitan 22,85; 3. Konapinski 15,49.

Kuul: 1. Neumann 14,06; 2. Suuk 13,21; 3. Liinat 13,18; 4. Klumberg 12,50; 5. Mitt 11,82.

Rahvuslikud kergejõustiku võistlused Petseris.

60 võistlejat. Neli uut Petserimaa rekordi.

Petseri 5. a. sporditegevuse juubelina peeti 23. ja 24. juulil ÜENÜ kohaliku osakonna korraldusel rahvuslikud kergejõustiku võistlused. Kuuekümmepäevane võistlejaskond koosnes peamiselt Petseri, Võru, Valga, Luhamaa ja laagris asuva soomusrongide rügemendi parematest sportlastest. Võistlused möödusid kaunis elavalt kaunis soodsates ilmastiku tingimustes. Korraldus oli hra Jeg'i vilunud kätes, ainult kava kokkuseadmine ja välisvõistlejate vastuvõtt oli halb. Viimane olenes Petseri spordiorganisatsioonide majanduslikust kitsikusest ja kohaliku seltskonna passiivsusest; nii oli mõlemi võistluspäeva publiku kogukumma vaevalt 100 inimest.

Võistluste tehnilised tagajärjed olid järgmised:

100 m. jooks: 1. Piip 12,5 s.; 2. Toonekurg; 3) Udras (kõik Võrust).

200 mtr. jooks: 1. Udras 26,1 s.; 2. Toonekurg 26,4; 3. Peterson 26,7 (kõik Võrust).

400 mtr. jooks: 1. Peterson 57,9; 2) Kuika (Valk); 3. E. Tints (Valk).

1500 mtr. jooks: 1. Toomeorg (P.), 4,51,0 (uus maakonna rekord); 2. Peterson; 3. Hindreks (Smr.).

Kaugus: Udras 5,38 m.; 2. Kuika 5,29; 3) Kallas (L.).

Kõrgushüpe: 1. Kuika 1,68; 2. Piip 1,62; 3. Bulatov (P.).

Kolmikhüpe: 1. Kuika 12,81 m.; 2. Rätsep (P.) 11,90 m. (uus maakonna rekord); 3. Karu (Valk) 11,79 m.

Kuulitõuge: Järlik (P.) 11,52 m. (uus maak. rek.); 2. Rosenberg (P.) 11,32 m.; 3. Kosarv (Valk).

Kettaheide: 1. Järlik 34,85 m. (uus maak. rek.); 2. Karu; 3. Rosenberg.

Odaviske: 1. Järlik 42,93 m.; 2. Laos (Smr.); 3) Kuika.

Võru sportlased tulid vanade klassis kogusummas esimeseks 22 punktiga, 2. Petseri 18 p.; 3. Valk 16 p.

Noorte, algajate ja naiste tagajärjed olid nõrgad. Võistlusväli, eriti jooksuring, võimatult räbal. —er.

10×60 mtr. teatejooksust võttis osa staadioni noorte neli meeskonda. Ajad 1.00,7, 1.05, 1.06 ja 1.08.

Kõrgus: 1. Klumberg 1,70; 2. Tipner 1,65; 3. Bysa 1,60.

Ketas: 1. Liinat 38,50; 2. Klumberg 37,68; 3. Kalkun 36,63; 4. Gentalin 36,45.

10×100 mtr.: 1. Staadioni noored 2.05; 2. ÜENÜTO 2.06,5; 3. Poiste spordi-liit 2.09,3.

400 mtr. naistele: 1. Teitelbaum 65,4 (uus E. rek.); 2. Levitan 71,0; 3. Viidik 74,6.

400 mtr.: 1. Äström 51,2; 2. Tiisfeldt 52,3; 3. Palmberg 53,6; 4. Villemson.

Kolmikhüpe: 1. Klumberg 13,76; 2. Tipner 13,68; 3. Mark 13,16.

4×60 mtr. naistele: 1. Makkabi 35,0; 2. Staadioni noored 36,9; 3. ÜENÜTO 37,9.

2 miili: 1. Nurmi 9.15,2; 2. E. Pajusalu, JFK, 9.43,8; 3. Laurson 9.51,8 (2000 mtr. 5.56,7 — uus E. rek.); 4. Beldsinski.

Maailma esivõistlused jalgrattasõidus.

Praegu peetakse Kölnis ühenduses üleilmalise jalgrattaliidu kongressiga maailma esivõistlusi jalgrattasõidus amatööridele kui ka profidele. Esimesena võistlesid 1 km. sõidus amatöörid. Võitjaks tuli 2000 pealtvaataja ees Mathias Engel, Saksa, teine Falk-Hansen, Taani, 3. Steffes, Saksa. Lätlane Plumé jäi 1. eelsõidus teiseks. 4000 mtr. punktivõistluses võitis Debonne, Belgia, 2. Toselli, Itaalia, 3. Einsiedel, Saksa. 2000 mtr. paarisratastele — 1. Engel-Steffes, Saksa; 2. Joks-Schorn, Saksa; 3. Falk-Hansen ja Jensen, Taani. Elukutseliste kiirsõidus tuli esimeseks prantslane Michard, 2. schveitslane Kaufmann, 10 sm. järel, 3. prantslane Fauchaux.

184 km. maantee sõidus elukutseliste ja amatööridele, kus startis 55 meest, olid tagajärjed: 1. Alfredo Binda, Itaalia 6.37.29,4; 2. Girardengo, Itaalia, 6.44.44,0; 3. Piemontesi, Itaalia, 6.48.20,2; 4. Belloni, Itaalia, 6.49.07,0; 5. Jan Aerts, Belgia (amatöör) 6.49.20,0; 6. Wolke, Saksa (amatöör) 6.51.53,0.

100 km. mootorratta järele — 1. Linart, Belgia, 1.08.43,0; 2. Krewer, Saksa; 3. Sawall, Saksa.

Rahvusvaheline jalgpallikonverents

peeti läinud nädalal Veneetsias Kesk-Euroopa karika küsimuste harutamiseks. Esitatud olid Schveitsi, Itaalia, Austria, Ungari, Tschehhoslovakkia ja Jugoslaavia jalgpalliliidud. Mõlemate võistluste kohta jõuti üksmeelsele otsusele.

Kesk-Euroopa karika võistlustest võtavad osa Kesk-Euroopa iga riigi kaks paremat meeskonda. Turniirist võtavad osa Austria, Ungari, Tschehhoslovakkia ja Jugoslaavia. Turniiri esimene voor algab 14. augustil. Esimesel voorul kohtavad: Sparta, Praha—Admira, Viini; Gradjanski, Agram — Hungaria, Budapest; Rapid, Viini — Hajduk, Spalato; UTE, Budapest — Slavia, Praha.

Samal konverentsil otsustati ka Euroopa poole küsimus. Osavõtvad rahvused mängivad kolme aasta jooksul üksteisega ühe matschi ja revanschmatschi. Vastu võeti International Boardi uus määrus, et mängu kestvusel mängijaid, väljaarvatud vigastatud väravavaht, vahetada ei saa. Organisatsioonikomiteesse, mille asukohaks Bologna on, valiti: esimees — Mario Feretti (Itaalia), peasekretär — Hugo Meisl (Austria), kassahoidja — Zanetti (Itaalia), tehniline komisar — Mauro (Itaalia), lihtliikmed — Kiss (Ungari), Scheinost (Tschehhoslovakkia), ins. Schleger (Schveits), Fischer (Ungari). Kindlaksmääratud maavõistluste tähtpäevadeks jäid: 23. okt. 1927: Tschehhoslovakkia — Itaalia, 6. nov. 1927: Itaalia—Austria; 5. veebr. 1928: Itaalia — Ungari; 10. apr. 1928: Itaalia — Schveits.

Maa, kus jalgpall kiratseb,

on Soome. Umbes samalaadilise artikli, nagu E. Spordileht Ekraveliidu kohta avaldas, toob S. Urheilulehti Soome Palloliitto kohta Moni (E. Soinio) sulest. Eeskujuliku näitena tuuakse kirjutuses ette Eestit, kus jalgpallikultuur olevat Kesk-Euroopa heade meeskondadega võisteldes suurelt tõusnud, kuna Soomes jalgpalli arendamiseks midagi ei tehtavat.

— Norra esivõistlustest jalgpallis võtab osa 117 meeskonda.

— Kalle Matilainen jooksis Oulus 10.000 mtr. 31.49,2. Teine oli E. Rastas 32.53,2. Matilainen võitis ka 5000 mtr. ajaga 15.34,1.

VI Eesti näitus-mess

Tallinnas, 12. – 22. aug. 1927.

Ükski sportlane ei jäta messi külastamata.

Tammann teivast 3,57.

Eesti parem teivashüppaja Ervin Tammann on Danzigis näidanud tagajärge 3,57 mtr., sügisel loodab Tammann hüppata 3,70 mtr. Eesti praegune rekord on V. Everi 3,53, püstitatud 1923. a.

Muu seas on Tammannil Danzigi ülikoolis käsil praegu lõppueksamid.

Eesti-Soome

maavõistlust kesknädalal Tallinnas juhib Rootsi vahekohtunik Axel Bergqvist Stokholmist. Sama mees juhtis ka 1924. a. Helsingis Eesti-Soome 5. maavõistlust.

Marttelin võitis Tampere maratoni hea ajaga.

Uus 4 min. rikkujä 1500 mtr-is Soomes.

Tampere võistlustel pühapäeval ja esmaspäeval saavutati häid tagajärgi. Uus mees M. Korpela jooksis 1500 mtr. 3:59,9 ja Kivi heitis hästi ketast. Tublid aegu andis maraton, mis soomlastele oli ühtlasi esimene katsevõistlus Amsterdamis vastu.

100 mtr. võitis Tavast 11,2. 400 meetris sai Åström lüüa Ekqvistilt, kes jooksis 50,5. Åströmi aeg 50,7. 1500 mtr-is üllatas Korpela rahvast ja iseennast. Suure pingutuseta jooksis ta 3:59,9. Teine Loukola 4:00,6, kolmas Purho 4:04,4. Kaheksas mees 4:21,5. Teivashüpped olid koos Soome paremad. Salo puudus vähe 3:71-st. Esimene Salo 3:60, teine Lindrooth 3:50, kolmas Salminen 3:50, neljas Ruoho 3:40. Kaugushüppe võitis Hacklin 685, teiseks oli meister Sandström 670. Kuulis Kenttä 13,85 ja Alarotu 13,62. Vasaras Eriksson 43,90.

Päeva suurvõistlus oli maraton. Osavõtjaid kümme. 20 km. aeg oli Marttelinil 1.11,20, 30 km. 1.48,25. 30 km. peal neljandaks olles tegi Sipilä lõpu 5000 mtr. tempoga. Tagajärjed olid head: 1. M. Marttelin 2.31,23,3; 2. Sipilä 2.38,18; 3. Nousiainen 2.39,11; 4. Halonen 2.43,26,7; 5. Talja 2.47,42,2; 6. Hjelm 2.50,59,9; 7. Lehtonen 3.01,11,1; 8. Mustila 3.21,27,6.

200 mtr. Åström 23,1. Poolmiili Lagerström 1:58,2. 110 mtr. tõkkeid Joumela 16,1 ja Järvinen 16,4. Kettaheitel oli Kivi saavutus 44,23; odas Alarotu 58,71; kõrguses Suurnäkki 170 ja kolmikus Tuulos 14,13.

Läti — Leedu

neljas maavõistlus jalgpallis peeti 27. juulil Riias. Enne võistlust olid mõlemad pooled väga kindlad võidule. Tagajärg 6:3 (3:1) Läti heaks ei rahuldanud kumbagiti. Lätlased ei seedinud vastulöödud kolme väravat (neist kaks Jurgensi vead), kuna leedulased oma kohta halvaks pidasid lätlaste kuut väravat. Mäng oli tasapinnalt nõrk ja täis foule. Vahekohtunikul K. Kettleril (Tschehhosl.) oli võistluse juhitud fouldel märkimine suureks tööks. Läti lehtedest tähendas üks, et kui vahekohtuniku seljataga ei oleks seisnud Tschehhi liidu autoriteet, oleks vahekohtuniku tervis kuumas Lätis võinud kannatada. Maavõistluse väravakütt oli Liibavi paremsisemine Zins, kes tegi 3 väravat. Läti koosseisust puudus tsentrhalf Stantschiks, kes kaasa teinud selleni kõik Läti maavõistlused.

Läti-Leedu neljast maavõistlusest on Läti võitnud kolm, kuna üks lõppes viigi-ga. Nelja maavõistluse väravate kogusumma on Läti heaks 15:9. Neljal maavõistlusest on olnud vaatajaid kokku 14.000 (Kaunases 4000, Riias 2500, Kaunases 4000 ja nüüd Riias 3500).

Riia-Kaunase linnavõistluse võitis Riia 5:1 (5:1). Kolm väravat lõi LSB vasaksisemine Andrejevs. Neljast linnavõistlusest on kõik võitnud Riia — väravate kogusummaga 21:7.

Merkuur võitis Edu 8:0!

Tallinna ringkonna võistluste tsüklis peeti poolfinaali matsch Merkuuri ja Edu vahel neljapäeval. Võistluse algus hilines kolmveerand tundi, kuid usku ei ole, et sellest kirjutamine kaasa aitaks edaspidisele korralikule alustamisele. Võistlus peeti Kalevi väljal, mille kõvale pinnale uudiseks ka välja keskele on hakanud kasvama rohtu. Nähtavasti harjutatakse seal jalgpalli väga vähe, kuid kergejõustiklased leidsid veel hiljuti, et platsid olevat alati kinni palli mängimisega ja neil pisutki võimalust ei olevat harjutamiseks.

Matschi juhtis J. Hargel, kelle eriala on ringkonna võistluste juhtimine. Varemalt Edut kõige napimalt võites, saavutas Merkuur nüüd suurvõidu. Esimese värava lõi p. s. Seegner. Teine tuli peale v. h. Rüütli vabalööki, mille v. s. Fischer edasi lõi, kus viivitava väravavahi käest palli võrku pressis p. ä. Jürgenson. Kolmanda tegi v. s. K. Fischeri söödust ts. f. E. Fischer. Siis tuli poolaeg. Neljanda tegi p. ä. Jürgensoni söödust v. s. K. Fi-

scher. Esimene pealööök läks latti, teine — samuti pealööök — juba sisse. Viienda lõi kergelt antud karistuslöögist v. h. Rüütel. Kuuenda tegi 18 mtr. löögiga ts. f. E. Fischer. Seitsmenda lõi korneri järele peaga v. s. K. Fischer. Kaheksanda ka K. Fischer ja sellega lõppes väravate löömine.

Merkuuri koosseis oli: Leithammel; Sögel — Aljas; Saar — Maasik — Rüütel; Jürgenson — Seegner — E. Fischer — K. Fischer — Vahar.

Poolfinaali pääsis Merkuur loobumisevõidu järel Vitjasi üle.

Riigiteenijad — Tekas 4:3.

Tallinna ringkonna võistluste esimene poolfinaal peeti teisipäeval Spordi väljal Enoki, Edu, juhtimisel. Algvärava tegid riigiteenijad. Poolaja seis oli 3:1 Tekasi heaks. Normaalaeg lõppes 3:3 ja liisaaja esimesel veerandil pühitsesid riigiteenijad võidu 4:3.

Inglise — Prantsuse

maavõistlusel Londonis võitis Inglise 9 ala ja Prantsuse 4. Paremad tagajärjed: 110 mtr. tõkkeid Gaby 14,9; 200 mtr. Butler 21,9; 800 mtr. Lowe 1:54,2. Martin jäi Lowest 30 sm.

Rootsi 10-võistluse meistriks

tuli S. Lundgren Gävlest 6990,965 punktiga. Teine Alb. Andersson 6854,180, kolmas Gyllenstolpe 6367,370.

Maratoni esivõistluse võitis R. Ohlsson 2.43,35,8. Teatejooksu 4×100 m. meistervõistluse võitis Stokholmi Göta ajaga 43,7, Järva 43,9 ja Kronoberg 44,0. 4×400 mtr. meistriks tuli Järva (Engdahl jooksis kaasa) ajaga 3.21,6. Teine Linnea 3.23,1, kolmas Göta 3.23,8. Dicksoni pokaali võistluse võitis Nils Eklöf ajaga 4.22,2.

Rakvere kiri.

Spordi keskliidu instruktori E. Palmi juhatusel leidsid Rakveres aset ühekuulised kergejõustiku kursused, millest osavõtt oli õige elav. Kursuste lõpul korraldati 20. juulil kergejõustiku võistlused. Suurema osa võistlejaskonnast moodustasid kaitsevälased, kellele veel mõned kohalikkude seltside sportlased seltsisid. Puudusid mitmed paremad Rakvere sportlased, mille pärast tagajärjed kippusid keskpärasest alla-poole.

Paremad saavutused olid:

60 mtr. — 1. Lille 7,6 (vahejooksus 7,4; 2. Jürilan 7,8. 200 mtr. — 1. Lille 26,3; 2. Lahi 26,5. 3000 mtr. — 1. Vart 10,07; 2. Lindverg 10,15,8. Kaugus — 1. Jürilan 5,63; 2. Alaküla 5,63. Kõrgus — 1. Lille 150. Teivas — Tarasov 250. Kolmik — Kongi 11,36; 2. Lahi 11,35. Kuul — (kerge) 1. Lahi 11,63. Ketas (kerge) — 1. Lille 34,98. Granaat — 1. Kirp 64, 67.

Rakvere Kalevi poolt 24. juulil Kundasse korraldatud lõbusõidu ajal võistles Kalevi jalgpallimeeskond Kunda noorsoo kasvatuseltsi meeskonnaga. Täie innuga mängiv Kunda meeskond suutis ennast Kalevi üle ülekaaluga 5:2 (2:2) maksta panna.

5. rügemendi vahelistel kergejõustiku võistlustel oli parimaks saavutuseks leitnant Valdmanni odaviske 46,30 mtr.

—ar.

— Orajõe 24. juulil korraldas Orajõe spordiring kergejõustiku ja jalgpalli võistlused, millest osa võtsid ka Häädemeeste sportlased. Orajõe kergejõustiku meeskonna kandvamaks jõuks oli noor 17-aastane Georg Laur. Peale all mainitud saavutuste on Laur hüpanud hoota kaugust 2,94 ja hoota kolmikut 8,40. Mõlemad saavutused on maakonna rekordidest suuremad. Võistluste tagajärjed: 100 mtr. Laur 13 s.; 1500 mtr. Danielson 5:02; kaugus Laur 5,71; kõrgus Laur 1,45; kuul Laur 10,35; ketas Laur 29,21; oda Kask 39,84.

Soome ujumise esivõistlused.

Rida rekorde. — 80 osavõtjat.

Reedel, laupäeval ja pühapäeval peeti Vaasas Soome esivõistlused ujumises. Osavõtjaid oli rohkelt — üle 80-ne. Kaleva ujumiskarika võitsid Helsingin Uimarit, kes saavutasid 56 punkti, mis täpselt sama palju kui teised 7 osa võtvat seltsi kokku.

Tagajärjed: 100 mtr. seljali Palonen 1:29,8; hüpped naistele Greta Onnela (16 a. vana); 400 mtr. naistele võitis 17-aastane Disa Lindberg toreda ajaga 6:50,8 (uus Soome rek.); 200 mtr. rinnuli Aaltonen 3:12,8; 4×200 mtr. võitsid Hels. Uimarit uue rekordiga 11:37,3. Koosseis: Alho, Koskinen, Vihavainen, Palonen. 100 mtr. naistele võitis Ada Onnela 1:28,7. Teise võistluspäeva üllatus oli 14-aastane Aino Helin, kes võitis naiste 200 mtr. rinnuli ajaga 3:38,6. 400 mtr. võitis Palonen 6:16. 100 mtr. oli Palose ja Vasastjerna aeg mõlemal 1:10,8. Kummaliskombel lasksid kohtunikud neid kahte uuesti ujudada ja siis võitis ja sai meistritiitli Palonen ajaga 1:10,9. Kolmas oli Alho 1:12,7. 4×100 mtr. naistele võitsid Hels. Uimarit uue rekordiga 6:17,5. 1000 mtr. võitis Salmi 16:52,3 (Soome rek.). Juniooride 100 mtr. võitis 17-aastane Tammi ajaga 1:13,7.

— Hannes Kolehmainen võitis Uusikaupunkis ülivõimakalt 15 km. jooksu ajaga 53. 41,5. Stenroos ei lõpetanud. Samadel võistlustel tuli Paavo vend Martti Nurmi 1500 mtr-is kolmandaks, ajaga 4:21,0.

— Sjöstedt, Hels. JFK, jooksis Tammissaares 110 mtr. tõkkeid 15,8.

— K. Järvinen tõukas Rauma võistlustel kuuli 14,73. Torpo tõukas kuuli 14,07 ja heitis ketast 41,93. Kettaheitel oli esimene Kivi tagajärgega 43,58.

— Järva kergejõustiku esivõistluste kohta teatatakse lisaks eelmises numbris ilmunud meie kaastöölise kirjutusele järgmist:

Kui Türi olekski Järvamaal ainult jalgpallitsentr, siis oli seda tarvilikum viimase esivõistlused korraldada Türi kergejõustiku levitamiseks. Tegelikult on sellegi juures lugu vastu-pidine: varemalt oli Türi Järva meister jalgpallis, kuid tänava võitis Türi ka Järva esivõistlused mürdmaajooksus ja nüüd ka — kergejõustikus! Maakonna esivõistlustel, kus mitmel alal osavõtjaid vaid kolm, ei ole loomulik tarvitada 6 — kohalist süsteemi. Ostarbekohasem on sarnasel olukorral üldpildi saamiseks tarvitada kolme kohalist arvestamist. Selle järel saavutasid peetud esivõistlustel punkte: 1) Türi SR 33 p., 2) Paide Järvapojad 28, 3) Koeru 21 ja 4) Ambla 8. Võistlusi peeti 13-nel alal, ja sellest läks meistri kohti Türi 6, Paidele 3, Koerule 3 ja Amblale 1. Need arvad kõnelevad ilmse selgusega. Peab veel tähendama, et J. Villemson ei olnud võistlustel peakohtunikuna, vaid viibis Türi kui liidu instruktor.

Peale juute sakslased.

TJK — Leipzigi Eintracht 2:2.

Foto K. Akel.

Inflatsioon.

Peale nelja aastat oli võimalus Tallinnas jälle näha Saksa meeskonda, kelleks seekord oli Sportverein Eintracht 1904 e. V. Leipzigi. Ajad on jõudsalt muutunud ja kui 1923. a. Berliini Norden-Nordwest oli Tallinnale suursündmus, siis ei ole umbes samanimeline Leipzigi meeskond praegu seda lähedaltki. Leipzig on suur linn ja seal olevat nende mängijate kõnelusel 10 esimese klassi meeskonda, kellest Eintracht järjekorralt kolmas. See esirinna koht ei ole halb, kuid vaatamata sellele on Eintracht väga keskpärane meeskond, kelle sarnaseid meeskondi üksi Saksamaal musttuhat. Kui „Revaler Bote“ hõiskab, et „lõpuks ometi peale nelja aastat jälle Saksa meeskond Tallinnas“, siis on need sakslased kvaliteedi mõttes vilets kraam ja ollejoajatena Mustapeade klubis kindlasti paremad kui pallimängijatena väljal. Meeskond, kellelt ei ole õppida ei tehnilist ega taktilist. Puuduvad koguni üksikudki väljapaistvamad mehed. Nii Nemzeti, Mor. Slavia ja Zidenice olid palju üle praeguste sakslaste. Meil näib tõeliseks minevat palli inflatsioon selle sõna täies ulatuses. Veetakse palju sisse nõrga kvaliteediga välismaa pallikaupa, millest tulu ei ole kellegile. Antagu kolm korda vähem, kuid selle eest tõesti head! Praegu on meil välismeeskondade sissevedu absoluutselt vaba (liidu poolt piiramata) ja seda kasutatakse seltside poolt kurjalt. Palliliidul tuleb asuda piirava poliitika juure, kuid liit on praegu selleks väeti, kuna liit oma tegelaste kaudu ise kõige tihedamalt seotud „ettevõtlikkude“ seltsidega. Kui asjas edaspidi ei jõuta luua otstarbekohast korda, siis tulevad jalgpallivõistlused juba lähemas tulevikus kujuneda päris magedateks. Ja lõputagajärg on, et see palli „Gründertum“ lööb omal jalad ise alt ära. Haletsemine pärast on tulutu ja rumal, kuna praegu võimalik on asja vaos hoida sisseveo hädatarviliku piiramisega.

Nemzetile erandit tehes olid Mor. Slavia, Zidenice, Soome juudid ja nüüdne Eintracht täiesti üleasured. Kuid asi ei ole sellega veel kaugeltki lõppenud ja sarnaseid meeskondi on tulekul veel terve rida. Parem ei ühtki välismaa meeskonda (lähedad naabermaad välja arvatud), kui kannatada praegust ülearendamist!

Praegune olukord on kõige ebaloomulik: TJK, Sport ja Kalev ei ole tänava oma vahel võistelnud veel kordagi, kuna iga üle päeva on tegemist kõiksugu muu- lastega, olgu need siis Brno tschehhid, Leipzigi sakslased või Viiburi juudid. Selle juures makseti juutidele ja tschehhidele pealegi ligi, kuna paar pealinna klubide omavahelist matschi oleks olnud nii huvilt kui ka majanduslikult üle eelmiste.

Laissez faire, laissez passer!

TJK mehed.

2. aug. matschil TJK väljal 3½-tuhande vaataja ees pani TJK oma koosseisu välja järgmiselt: Lass, Liivar - Kallaste; Saar - Paalberg - Kaljot; Väli - Pihlak - Ellmann - Fischer - Brenner. Selle koosseisu nõrgem osa oli kaitse ja poolkaitse. Viiest mehest kolm nõrgavõitu, sellel on

Vasakul: Vahekoht. A. Mally pealtvaatamisel vahetavad Eintrachti esimees C. Heidrich ja TJK esimees A. Mänd (paremal) tervitusi. Parempoolsel pildil näha Kaljot ülilmoodsas tantsus.

ja oli kahtlematult otsustavat kaalu. Esimesena Liivar. Tema tänavused korralikud matschid olid Helsingi pallinädalal. Nüüd on mees väljapaistvalt nõrk ja tal puudub peaaegu täiesti backi korralik löök. Taktika, platseerimine on samuti ta nõrku külgi. Selle kattis ta varemalt täishingelise tööga, kuid nüüd on ka selles tagasiminekut. Mees on praegu kõrgel rahvusmeeskonna kapteni kohal, on isekas ja mängib selle juures halvasti, mis kõik kokku hea põhjus hõõrumisteks omagi meestega. Kallaste löök on hästi paranenud, kuid mees ei ole siiski veel klassi back. Rahul saab temaga olla. Peale kaitse nõrga punkti Liivari on kaks nõrka meest poolkaitses: Paalberg ja Saar. Esimene on põline mängija, kuid vähese progressiga. Raske liikumisega, aralt hell ja kindla löögita. Saar näib tuleviku mehena, kuid praegu veel küpsusetu. Forvardite korralik söötmine on ta nõrgem külgi. Mõistetav on, et sarnaste meeste juures matschil Eintrachti vastu poolkaitse tihti kokku langes, mis sakslastele ka häid võimalusi pakkus väravate vabritseerimiseks. Poolkaitse tubli mees oli Kaljot, kes praegu vasakhalfi mängib, vähemalt sama hästi kui varemalt parempoolset. Mees tundub ka hästi treenerituna.

Edurivis on päevakorra põnevamaid küsimusi Pihlak. Kas vormist väljas?, liig solistikis läinud? või tujust ära? Vist kõike kokku. Kindlasti ei ole ta praegu oma endiste aegade parimas vormis. Tsentris on Ellmann ikka mees. Brenneri come back on parem ta varemast normaalvormist. Fischer on keskmine, kuna liini nõrgem on Väli. Väikse arenguga mängija.

Matsch.

Viik 2:2 oli TJK nõrga koosseisu ja vormi juures siiski rohkelt teenitud. Sakslased olid tunduvalt enam kokku pressitud, kuid TJK-l puudus vana kurikuulus lõpunõks. Sakslased, nii kui aga pääsesid, tulid hooga TJK värava alla ja nende

äraajamine oli kaitsele ja poolkaitsele tihti päris kibe asi. Oma kaks väravat tegid sakslased ära lahedalt. Tempo poolest oli TJK tugevam ja see soodustas TJK-l teisel poolajal viiki viia esimese poolaja halba üht: kaht.

Sakslaste koosseis oli: Dölling, Klingner - Rost; Rothe - Winkler - Reichardt; Kuntsche - Weise - Richter - Rölke - Sprebitz. Mehed paljukordselt repräsentatiivsed Kesk-Saksa eest, kuid nende sarnase mängu juures ei saa tunda respekti Kesk-Saksa liidu vastu. Sakslaste mõlemad väravad tegi paremsisemine Weise (5. ja 31. min.), tasusid Fischer (9. min.) ja Pihlak vahva vabalöögiga (74. min.). Lõpul (80. min.) oli TJK-l tarvitada penalty, mille Pihlak üle löi. On naivne arvata, et see sarnaselt oli löödud ette otustatult. Märkida võib, et väravalööke (ka möödalöögid arvatud) tegi TJK 23 (11) ja Eintracht 19 (10). Klambrites arv esimese poolaja kohta. TJK teise poolaja 12 löögist tegi kõige enam Ellmann — 5.

Matschi vilistas Mally Antal. Heade vahekohtunikkude nappus on välismaalasi (Mally, Winter, Kibbin) kaasa arvates meil sama suur kui liiva rohkus Sahaaras.

— Türiil viibis pikemat aega jalgpalli instruktoriga E. Ellmann. Praegu on Türiil kergejõustiku õpetajana instr. Seiler ja neljapäeval sõitis Türiile J. Villemson. Viimane korraldab kohtunikkude kursusi.

— Läti sõjalaevastiku meeskond võitis Kuivastes meie Läänemere divisjoni 5:4 (0:4) ja mängis Tallinnas kaks viiki: meie mereväega 3:3 (3:2) ja Kave meeskonnaga tunnises matschis 1:1 (1:1). Läti laevamehed on pallimängus paari aastaga kõvasti edenenud. Nende parem mees on tsentrhalf.

— Horvath, Viini kuulsamaid jalgpallitähti, kes seni Simmeringi all startis, läks nüüd Rapidi üle.

— Fidel La Barba, kärbeskaalu põksiilma-meister, löi Chicagos inglase Pal Moore'i 10-roundilises matschis punktidega.

— Monte Muun, Ameerika raskekaalu poksiija, löi New-Yorgis inglase Alf Bright'i 3. roundil k. o.

— Lowe jooksis läinud pühapäeval Londonis 880 yardi 1.53,8, võites MacEacherni ja Taylori.

Neumann 14,40 kuuli.

Harjutustel on Joh. Neumann, Kalev, kuuli tõugaud 14,40 mtr. Lähedal olevatel esivõistlustel tahab Neumann lüüa Eesti rekordi, mis 1922. a. saadik seisab H. Tammeri nimel tagajärjega 14,15 mtr.

A. Klumberg

võistleb 13. ja 14. aug. Meemelis sealse Spielvereinigungi rahvusvahelistel.

Oda küljetuulega 65,16!

Elisenvaaras, Soomes, saavutas meisterheit- ja H. Nummi odas 65,16 ja harjutusheitel 68,55! Heidet soodustas küljetuul.

Tschehhoslovakkia — Austria

maavõistlus Viinis andis võidu tschehhidele 50½ punktiga austerlaste 32½ punkti vastu. Paremad tagajärjed: 100 mtr. Geissler (A) 11,2; 400 mtr. Geissler (A) 50,2 (rek.); 800 mtr. Schindler (Tsch.) 1,59,6; 1500 mtr. Schindler (Tsch.) 4,08,8; 5000 mtr. Koszek (Tsch.) 16,08; 110 mtr. tõkkeid Vessely (A) 15,4; ketas Turansky (Tsch.) 41,15; oda Chemelik (Tsch.) 55,80; kuul Chemelik (Tsch.) 13,87 (rek.); kõrgus Alois (Tsch.) 1,80; kaugus Machan (Tsch.) 6,74; teivas Held (A) 3,50; 4×100 mtr. Austria 44,0; 3×1000 mtr. Tschehhoslóv. 8.05,8.

Viljandi „ookean“ vallutatud.

9 meest ujusid Vilj. järve ühest otsast teise.

Juba läinud suvel peeti Viljandi kitsamas veesportiringkonnas — ujumisvõistlus, pikki järve, kus üle 4,5 km. maa kaeti üliõpil. Karro poolt 2 t. 10 minutiga. 26. juulil kujunes sama võistlus kaitseliidu spordiklubi ja tennisveesportiklubi ühisel korraldusel väga õnnestunuks. Juba osavõtjaid kogus starti haruldane arv — ülesantud 24-st tervelt 18. Ilm oli võistluseks ainult keskpärane. Veesoojus langenu 18° peale. Et mehed aga tublisti rasva pugesid, külmetasid ainult mõned üksikud. Igat võistlejat saatis paat, et tarbekorral kiiret abi anda. Seda ei vajanud küll keegi, kuid loobujaid hakkas sigima juba mõnesaja meetri järele. Peale saatjate oli järvel kui ka kallastel palju publikut, ka oli orkester kohal. Järv aina kihas paatidest. Esimesena jõudis „maale“ Lunter ajaga 1.48,30 suure aplausi kohinas. Järgnesid Laas 1.58,30; Jonasse 2.10,30; Koort 2,13; Kallak 2.14,30; Laos 2.17,30; Seeman ja Treier. Rump näitas aega 1.59,55, kuid jäi kohata kõrvalise abi tarvitamise tõttu. Kahetseda tuleb, et võistlustel ei antud ainustki auhinda. Ja nendeta on aga sarnaste suurejoonelistel võistlustel korraldamine poolik; jääb eemale häid jõude ja lõdveneb konkurents.

— gius.

Elmar Rähna kohta

saime järgmise kirja:

V. a. hra toimetaja.

Siin.

Spordilehes nr. 29 on Elmar Rähna karistus teatavaks tehtud. Selles öeldakse: „Läinud reedel otsustas E. Spordi Keskkliit kinnitada Ekra- veliidu otsuse — karistada E. Rähna 3-kuulise võistluskõlbmatusega, lugeda 14. juul. s. a., põh- jendamata loobumiste tõttu üksikutelt võistlus- aladelt Varssavi kolmikmaavõistlusel ja ettetea- tamata ärarajäämise eest Helsingi-Tallinna linna- võistlusel, samuti kustutada E. Rähna Ekra- veliidu ettepanekul olümpia kandidaatide nimesti- kust.“

See on ebatäpne Ekraveliidu otsuse edasi- andmine.

Ekraveliit saatis El. Rähna kohta tehtud ot- suse E. Sp. Keskkliidule teadmiseks, kuid ei soo- vinud mingisugust otsuse kinnitamist, milleks ei ole Ekraveliidul ka tarvidust, sest üksikute lii- tude otsused ei kuulu S. Keskkliidu kinnitusele.

Teiseks ei ole Ekraveliit otsekohe ettepane- kut teinud Elmar Rähna olümpia kandidaatide nimestikust kustutada, vaid Ekraveliit teatas, et tema ei leia võimaliku olevat E. Rähna kandi- datuuri üles seada ja toetada Amsterdam olüm- pia mängudele.

Sellest Ekraveliidu otsusest on E. Sp. Keskkliit omad järeldused teinud — nimelt uue otsuse,

Staadioni noorte teatemeeskondade grupp Nurmi võistlusel.

millega E. Rähna olümpia kandidaatide nimesti- kust kustutas.

Lõpuks toome Ekraveliidu poolt tehtud ot- suse täpselt:

„Liidu juhatus otsustas Elmar Rähna karistada kolmekuulise võistlusosavõtmise õiguste äravõtmisega, arvates 14. juulist 1927. a. ja lei- des mitte võimaliku olevat Elmar Rähna kandi- datuuri üles seada ja toetada Amsterdam olüm- pia mängudele.

Ekraveliidu juhatus.

Poola esivõistlused

kergejõustikus andsid järgmisi tagajärge: 100 mtr. — 1. Dobrovolski 11,0; 2. Schenajch 11,0; 3. Kasperkievicz 11,0. 200 mtr. — 1. Schenajch 22,8; 2. Kasperkievicz 23,2; 3. Weiss. 400 mtr. — 1. Kostrzevski 51,3; 2. Korolkievicz 52,0; 3. Schuber 52,9. 800 mtr. — 1. Kostrzevski 2,00,0; 2. Forsy 2,00,8; 3. Malanovski 2,01,2. 1500 mtr. — 1. Forsy 4,06,0 (uus rekord); 2. Malanovski 4,06,1; 3. Javorski 4,08,6; 5000 mtr. — 1. Freyer 15,54,4; 2. Savarnij 16,15,0; 3. Sarnacki 16,15,8. 10.000 mtr. — 1. Freyer 33,40,4; 2. Schelestovski 34,11,0; 3. Savarnij. 110 mtr tõk. — 1. Dobro- volski 16,0 (uus rek.); 2. Trojanovski; 3. An- ders. 400 mtr. tõk. — 1. Kostrzevski 56,8; 2. Korolkievicz 57,4; 3. Meiro 59,8. Kaugus — 1. Sikorski 6,70; 2. Novak 6,39; 3. Kasperkievicz 6,38. Kõrgus — 1. Mierzevski 1,70; 2. Novak 1,65; 3. Novorad 1,65. Teivas — 1. Adamczak 3,50; 2. Rzepka 3,50; 3. Visorek 3,40. Kolmik — 1. Sikorski 13,33; 2. Maciaczik 12,68. Kuul — 1. Gorski 12,70; 2. Baran 12,50; 3. Lucki 12,40. Ketas — 1. Baran 41,28; 2. Schidlovski 37,74; 3. Gorski 37,21. Oda — 1. Smakulski 49,27; 2. Gruner 48,30; Schidlovski 47,40. Vasar — 1. Gorski 32,24; 2. Baran 30,73; 3. Urbanik 27,36.

Hispania esivõistlused

andsid järgmisi tagajärge: 100 — Lorente 10,8 (seljatuulega, rekordist parem), Munagorri 11,3; 200 — Ordonez 23,6, Lorente 23,6; 400 — Dura 52,8, Larrabeiti 53,8; 800 — Miquel 2,00,6 (Hispaania rek.), Ruiz 2,04,6; 1500 — Miquel 4,13,2 (Hispaania rek.); Ferrando 4,16,2; 5000 — Oyar- bide 16,07,6, Pena 16,10,6; 10.000 — Pena 34,12,4, Ramos 34,31,4; 110 tõk. — Roca 17,6, Segurade 17,8; kõrgus — Olivella 1,65, Liort 1,60; kaugus — Urtubi 6,33, Magana 6,30; 4×400 — Vizcaya S. C. 3,36,6 (Hispaania rek.); teivas — Culi 3,30, Maten 3,20; oda — Bru 52,87 (seljatuulega, rekordist parem); ketas — Ipa- guirre 32,84.

Soome poiste esivõistlused

kergejõustikus peeti ühes poiste spordikursusega Pälkänel Soome spordikooli rajal. Osavõtjaid oli 150. Ilmad kuumad. Võistluste tagajärjed olid:

Alla 18-aastastele.

100 mtr. — 1. R. Mattila 11,4; 2. S. Lem- ström 1,75 mtr. j; 3. L. Asikainen 2,75 mtr. j. 400 mtr. — 1. A. Ikonen 55,1; 2. S. Lem- ström 3,75 mtr. j; 3. B. Öhman 6,75 mtr. j. 3000 mtr. murdmaa — 1. O. Merikoski 11,40; 2. V. Strömbeck 11,48; 3. O. Hongisto 11,51.

110 mtr. tõk. (91,4 sm.) — 1. S. Lemström 17,0; 2. M. Ruuth 3,75 mtr.; 3. S. Lohikoski 7,75 mtr. Eeljooksus jooksis Lemström 15,8 — uus poiste rekord.

4×100 mtr. — 1. Turun Riento 46,8; 2. Hel- singi IFK 47,7; 3. Turu Riento 2. 50,6.

Kaugus — 1. E. Haimelin 5,92; 2. E. Pentt- lä 5,88; 3. A. Keravuori 5,82.

Kõrgus — 1. O. Kuusisto 1,74; 2. E. Haime- lin 1,70; 3. M. Birling 1,65.

Teivas — 1. B. Stenman 3,20; 2. A. Anders- son 3,10; 3. E. Pärnänen 3,00.

Kuul 5,44 kg. — 1. O. Kuusisto 13,35; 2. M. Sankila 13,14; 3. J. Hymminen 13,06.

Ketas 1,5 kg. — 1. J. Hymminen 36,76; 2. A. Anderson 35,51; 3. P. Patinen 34,70.

Oda 600 gr. — 1. A. Anderson 56,19; 2. A. Martelin 52,40; 3. E. Haimelin 50,89.

Alla 16-aastastele.

60 mtr. — 1. S. Palmu 8,0; 2. V. Jäppinen 0,25 mtr. j; 3. A. Hakala 0,75 mtr. j.

Kõrgus — 1. Hakavuori 1,50; 2. R. Sund- beä 1,50; 3. K. Holma 1,50.

Oda — 1. A. Arpalahti 50,30 (uus rekord); 2. V. Jäppinen 47,53; 3. J. Halkonen 45,96.

Nagu näha, ei ole Soome poisid meie oma- dest ees ühtigi.

—Prl. Redlich, Kalev, võitis Soome lahtised meistrivõistlused tennisel. Meestest sai Lasn Grahnil lüüa ¼, ¼ ja ¼. Meesmängijate pare- mune järjekord Balti riikides on praegu järg- mine: 1) Grahn, 2) Macpherson, 3) Lasn.

— Pariis-Strassburgi käimise võistluse või- tis schveitslane Linder. Ta käis 510 km. pika võistlusmaa 72 tunni 1 minutiga. Käigu kes- mine tunni kiirus oli tal 7,2 km. Linderi läinud- aastane saavutus sama distantsi kohta oli 78,47,49.

— Paavo Nurmi jooksis enne Balti reisi Pälkänel 1500 mtr. 4,02,8.

— Äström jooksis enne staadioni võistlusi Helsingis 400 mtr. 50,6.

—G. Lindström heitis oma tänavusel esime- sel võistlusel oda 59,43.

— Võitleja (1. klassi meeskond) on praegu nõrga koosseisuga ja mängis viimati Hõimlaga 2:2 (2:2).

— NMKÜ tööstuse osakond võitis Makkabi 6:0 ja äriteenijad Hõimlat 3:0.

— Nils Eklöf jooksis Finspongis 5000 mtr. 15,01,6, kattes vaheaegadena 1500 mtr. 4,13 ja 3000 mtr. 8,47.

— Soomlane Katz võitis Danzigis 3000 mtr. 8,54,2. Dr. Peltzer jooksis seal 400 mtr. 50,9 ja schveitslane Borner 100 ja 200 mtr. 10,9 ja 22,3.

— Bielefeldis peeti Saksa katsevõistlusi ujumismaavõistluse vastu Rootsiga. 100 mtr. ujus Heinrich 1,02,5; 200 — Heinrich 2,25,2; 400 — Heinrich 5,23,8; 200 rinnuli — Zienz 3,03,2; 100 naist. — Lotte Lehmann 1,17,0; 400 naist. — Lotte Lehmann 6,25,5 (uus Saksa rekord); 200 rinnuli naist. — Schrader 3,22,3 (uus Saksa rekord).

— Kiffen löi Helsingis Turu JFK't 1:0.

— Viievõistluse meistriks Rootsis tuli Fas- ten. Kaugus oli tal 6,37, oda 51,03, 200 mtr. 25,5, ketas 41,70 ja 1500 mtr. 4,27,5.

Muljeid NMKÜ üleilmselt olümpiaadilt Kopenhaagenis.

Veerevale kivile ei kasva millaski sammalt. Sama väidet võiksime väiksel tarvitada ka meie sportlaste kohta, kel võimalikuks osutub välismaa söitused võistlusmeeskondades kaasa teha. Need sõidud on pakkunud paljugi õpetlikku kogu meie spordiliikumisele. Tänu saadud kogemustele, püütakse täie arusaamisega parandada etteüldnuid vigu. Iga rahva palavam püie sarnastel rahvusvahelistel suurvõistlustel on esineda spordile auks ja oma isamaale kuulsuseks. Suurvõistlused on sportlastele suurteks katsumisteks nii füüsiliselt kui ka moraalselt.

Kui suurte raskustega oli seotud meeskonna saatmine Kopenhaageni, seda teavad ainult lädal seisjad isikud. Ei olnud Tallinna-Helsingi linnadevõistluse tõttu ka võimalik välja saata kahte Eesti paremat sportlast Klumbergi ja Rähni.

Olles teadlik ühest küljest nendest eelolnud raskustest ja teisest küljest suurtest nõuetest meie meeskonnale, kes oli määratud üleilmsel NMKÜ-olümpiaadile, asus teele minnes rinda salajane kartus — kas suudab see väike kuue-meheline salgake küllalt kõrgel hoida oma kodumaa lippu, olles ausaks võistlejaks seitsmeteistkümnest rahvusest koosnevas sportlasperes. Mitmesugused sarnast laadi kahtlused mõlkusid peas, lamades sellil vaguni riivil Riia poole tormaval kiirrongil. Ainult alati kaastundlik uni tõi lohutust. Ärkasime alles Riias.

Ilus päikesepaisteline ilm, lahke vastuvõtt meie naaberrahva NMKÜ sportlaste poolt, kes meid igapidi püüdsid aidata üldise heaoleku suhtes, mis suutis luua parema meeoleolu. Meie lahked naabrid tutvustasid meid linnaga.

Üle neljakümne tunni väldanud merel viibimise järele jõudisime õnnelikult Kopenhaageni. Merehaiguse tont jäi meist seekord eemale. Meid vastu võtma olid tulnud skouid, kes meie üllatuseks rääkisid päris vabalt Saksa ja Inglise keelt. Olles näinud suuremaid linnasid, paistis juba alud, et Kopenhaagen teistest omasarnastest erineb. Kella viie paiku peale lõunat, kui ametiasutused suletakse, võib julgelt mainida, et pool tänaval liikuvast rahvast asub jalgratastel. Kopenhaagenis öeldakse tarvitusel olevat 700.000 jalgratata. Veerandtunnilise käigu järele jõudisime Kopenhaageni NMKÜ-sse. Suur telliskivihooned võlvid sissekäiguga. Asusime heameelega selle asutuse viludatesse ruumidesse. Suurepärase hoone, mis juba ainsesest heaks tunnistuseks rahva poolehoidust NMKÜ kasvatusliste sihtidele.

Siin on koondatud kõik alad, mida vajab sarnane organisatsioon. Maja keldrikorralt võimla ühes pesemis- ja kõrvalruumidega. Sees olles ei saa aru, et oled keldri korral, õhku ja valgust rohkesti. Esimesel korral kantsleid, raamatukogu, lugemis- ja koosolekusaalid, teisel korral ühingu söögisaal, mis ka harilikul ajal rohkesti tarvitajaid leiab. Ülemine kord on ühingu personali korterite all.

See on ainult väline osa, mis kohe silma puutub. Eriilist tähelepanu väärib aga see lahke ja südamlilik vastutulek Kopenhaageni ühingu tegevlaste poolt meile kui oma esimestele külalistele. Sarnastel isikutel, nagu hrad Schröder, üleilm. NMKÜ kehakasvatuse komitee liige, Kuno Engberg, Taani ühingu esimees ja Jens Engberg, Kopenhaageni ühingu esimees, vaatamata selle peale, et nad küll korraldustöödega üle koormatud, leidus siiski meie jaoks suurt heatahtlikkust. Selle eest neile Eesti meeskonna poolt veel kord südamlilik käepigistus.

Palju on kaasa aidanud meie meeskonna meeoleolu ja võistlustahte alalhoidmiseks meie välisesitus Kopenhaagenis, võimaldades meile isegi pikema reisi autos läbi Taani kultuurse maastiku. Just eriti huvitav on ju Taani mitte oma linna-, vaid maa kultuuriga.

Sportlasele ja rahva kehalise arenemise küljele näib Taanis suurt tähelepanu pühendatavat. Meile on tuttav Taani sellest küljest ainult oma Niils Bukhi võimlemismeetodiga. Kuid see on minu arvates ainult üks põhimõte kogu suurest kehakasvatuse põhimõttest Taanis ja nimelt: anda rahvale rohkem õhku, valgust ja liikumist.

Seda kõike võimaldavad avarad ruutkilomeetritesse ulatavad muruplatsid, igal vabal ajal tarvitajatest kihavad. Meid üllatas just see mass, see harjutajate rohkus, neil platsidel ja vaatajate huvi, kes innuga oma kasvava noorsoo tervet lõbu nautisid. Üldiselt paistab, et sportline vaim Taanis terves rahvas arusaamist on leidnud. Sport on muutunud lihtsaks ja koduseks, ühesõnaga, iga inimese lõbusaks ajaviiteks. Näib ka, et seal suurt rõhku pannakse spordi kasvatuslikele küljele, propageerides mitte võitu

kui ainukest eesmärki, vaid selle juures peaarõhku pannes just ausale võistlusele, seltsimehelikkusele ja sõprusele.

Hea võimalus oli mõnel meist tutvuneda ka Kopenhaageni võimlemisinstituudiga, kust tõusevad täisedad töölisel sealsel kehakasvatuse tööpõllul. Peanõue on siin võimalik just puhtus, valgus ja õhurikkus. Põrand läigib nagu klaas, suured aknad ja ajakohane õhupuhastus, rääkimata veel pesemisruumest, millela ei ole vist ühtegi Taani võimlat. Sarnased asutused peaksid saama aluseks, milleledele rajaksime ka meie oma rahva tervise.

Staadionidest on Kopenhaagenis mainitavad linna, üks kergejõustiku teine jalgpalli ja NMKÜ staadion. Kõik kolm suured, väga heade harjutusvõimalustega. Linna staadioni juures asub veel suur võimla, mida kasutavad Kopenhaageni spordi organisatsioonid. Alumisel ja keldri korral on riietamis- ja pesemisruumid igale seltsile eraldi. Ujumisvõimalusi pakub suur Helsingi ujula.

Nüüd võistlustest enestest. See on, võib olla, juba kõige tuttavam osa, mille kohta ajalehtedest varemalt teada. Siiski peab siinkohal allakriipsutama: kiirust, lihtsust ja asjalikkust, millega võistlused läbi viidi. Ei olnud kuulda mingisuguseid proteste ega näaklemisi, mis nii sagedased sarnastel võistlustel; sümpaatne asjaolu nii meeskondade kui ka kohtunikkude suhtes.

Et välismaal sportlane võib edustada ainult ühte organisatsiooni, siis oli arvamine, et Kopenhaageni olümpiaadil puuduvad paremad sportlased, sest on tekkinud sarnane oletus — ega parem sportlane NMKÜ-sse ei lähe, ta edustab ikka mõnd muud spordiseltsi, kuid nagu üldiselt osavõtjate kvantumist ja kvaliteedist näha, lähenes see nii ühest kui ka teisest küljest suuresti päris olümpiaadile.

Lõpuks ei saa tunnustamata jätta, et meie väikene kuueliikmeline meeskond suutis võita nii rahva kui ka kogu võistlejate sümpaatia oma tagasihoidlikkusega. Kui suurte jõupingutustega on seotud nii väikse meeskonna hea esinemine, seda teavad sportlased ise — kui suurt enesevalitsust nõuab see aga igalt meeskonna liikmelt, seda näen alles praegu, kus täiesti rahulikult saad jälgida ja hinnata tehtud tööd.

Klassilisele kohale püsima jäämises oleme tänu võlgu iga üksiku meeskonna liikme tahtele kõrgel hoida oma kodumaa lippu. Kõigi oletuste ja ennustuste kiuste õnnestus see hilgavalt. Kõigi Kopenhaagenis viibinud rahvuste silmis ei ole Eesti ja Island enam üks ja sama. Vaid tahes ehk tahtmata tuli juba oma vastastega tutvunemise mõttes teada tema päritolu. Huvitav oli ühe taanlase puhtsüdamlik tunnistus, et eestlased ei olegi hiinlastele sarnanevad oma mongooli päritoluga, vaid löövad oma sihvakusega isegi, tema arvates, taanlased üle. Eks leia ju meie sarnaseid mitmeidki vildakaid arvamisi enese kohta ka meie suhtes kõige heatahtlikumate rahvuste juures. See ei ole nende süü, nad tunnevad meid veel liig vähe. Mõjuvaks rahvuste lähenemise abinõuks on kujunenud üleilmsed olümpiaadid. Eriti huvitav oli selles suhtes NMKÜ olümpiaad Kopenhaagenis, kus isegi endised vaenlased — prantslased ja sakslased — üksteisele sõbralikus võistluses kätt ulatasid.

G. Kalkun.

Väikeseltsid Soome juutide taltsutajana.

Soome juutide „rahvusmeeskonna“ teine matsch peeti staadionil 28. juulil 1927. a. Väljale tulid juudid kui võitmatud kangelased, sest nende esimene mäng Spordi vastu lõppes ju teatavasti viigiga 2:2. Vähe tähtsust on Paali ütölusel, et sellel matschil juutide värvavõidudest olevat „täkke“ läinud 100 protsenti. Resultaat jääb ju ikka vääramatuks ja 100 protsenti on juutide spetsialiteet.

Väikeseltsid saatsid semitiide vastu oma teise garnituuri (peatselt hakkame kuulma ka kolmandast, neljandast jne., sest staadioni noorte musttuhat on praegu veel reservvääks), koosseisuga: Juhanson (ÄSK); Tover (Edu) — Peterson (Floora); Enok (Edu) — Kasper (Võitleja) — Kerve (ÄSK); Fiskar (Võitleja) — Altmann (Edu) — Uuetoa (Edu) — Reintamm (Edu) — Rio (Edu). Penaltyst tegi Uuetoa 1:0 ja poolajaks oli seis 1:2. Teisel poolajal lõi Fiskar „moskvaga“ 2:2, Uuetoa 3:2 ja Altmann juudiga pooleks löögist 4:2. Selle järel lõi Uuetoa penalty mööda. Nüüd forsseerisid mängu juudid. Tegid 4:2 ja ähvardasid viigiga, mis jäi sel matschil neile lähedalt kumama. Endine back Fiskar, väikeseltside kaitsekalju, nüüd paremäär, mängis ennast selle matschiga internatsionaaliks Leedu vastu. Võistlust juhtis Seegner (Merkuur), kes saatis 5 juuti piiri taha — Palestiina sihis. Lõpul läks asi juutidega päris põnevaks. Kõige enam kirus leid dr. Schwarz, kellel suure „tegelinskina“ olid käed öiendamisi täis.

Võru ja gpallimehed Läti-Valgas.

30. ja 31. juulil võistles Võru kaitseliidu maleva spordiklubi jalgpallimeeskond Läti Valgas sealse spordiklubi meeskonnaga. Kohtamine tänavu teistkordne. Esimene matsch Võru lõppes 4:3 Võru kasuks. Nüüd teistkordsel matschil said võrulased haledalt peksa — tuli vastu võtta kaotus kogusummaga 14:2 (!). Paljud tähendasid peale võistluste, et see olevat olnud võrulaste „Vaterloo“.

Võrulased esinesid alla ootuste, puudus täielikult koosmäng, löödi kuis juhtus. Taheti näha meeskonda, kes mänginud Pärnu Terviseiga 1:1 ja Tartu linna meeskonnaga 2:2, ent pettumus oli suur — päris hale oli võistlusi vaadata.

Esimesel päeval mängisid võrulased oma nõrgema koosseisuga Läti Valga spordiklubi vastu. Mäng huvivaene ja läks täielikult lätlaste domineerimisel. Võru: Silvester; Vain, Rüga, Jõgeva, Povits, Leimbok; Dobrus, Kase, Piiskop, Peterson, Mikheim. Läti-Valga: Noorkõiv; Lelpiks, Kasak; Puustus, Dopans, Brauners; Duvins, Rauskas, Brunins, Skurpneeks, Opmans. Võitis Läti-Valga 8:2 (3:1).

Teisel päeval esinesid võrulased tugevamas koosseisus: Silvester; Vain, Rähk; Rügen, Povits, Ramo; Kase, Piiskop, Gutman, Lillipuu, Peterson. Lätlastel eelmise päeva koosseis.

Mäng oli toores, kuid võrulased mängisid paremini võrreldes eelmise päevaga. Võitsid aga lätlastel 6:0.

Vahekohtunik mõlemil võistlusel Rogains (Läti-Valga spordiklubi) oli nõrk, märkis ainult oute.

Star.

— Nemzeti võitis Kaunasel Leedu meistri Kovase absoluutse üleolekuga 9:0 (6:0). Leedu meistril, kes omal maal kuulus, oli see esimene sarnane katastroof.

— Läti-Eesti „vanad kaardiväelased“ kavatsesid pidada matschi oma „lahingmälestuste“ elustamiseks. Kavatsus tuleb Läti poolt. Nende meeskonnas oleks Saltups (Läti-Eesti 1. maavõistluse värvavaht), kaitsjad Aschmanis ja Kurt Plade, forvardid Edvin ja Arved Barda. Meie vana kaardiväe kindral on muidugi Otto Silber.

— Jalgratta kell ja 5 penalty. Matsch, millele võib panna sarnase pealkirja, peeti 30.6. TJK väljal Nõmme Kalju ja Meteori vahel. Meteor startis üle hulga aja. Puudus kaks Silberit, kuid selle eest olid kohal tsentrforvardina „Emu“ Pöder ja tsentrhalfina „Tiks“ Jürisson. Siiski oli mehi vähe ja Meteor algas 8 mängijaga. Kihlefeldiga mängiv Kalju võitis 3:0 (2:0). Võistlust juhtis Leithammel, kes vile puudumisel tarvitas selle asemel edukalt jalgratta kella (soovitav järetegemiseks!) Võistlusel oli 5 penaltyt (sellest Kalju heaks kolm), millest „kanged mehed“ sisse lüüa ei suutnud ühtki.

K.-M. „SPORT“

TALLINN, NARVA M. 19.
TELEF. 23-00.

Kõik spordi tarbed.

Saksa võitis Schveitsi 90,5 : 45,5.

4 x 100 mtr. 41.0 ja kaugust 7.51,5!

Saksa-Schveitsi kergejõustiku maavõistlus peeti 31. juulil Düsseldorfis 20.000 vaataja ees. Saksa puudusid Körnig ja Peltzer, Schveitsil — Imbach, Martin ja Schärer. Sakslased võitsid üleolevalt. 200 mtr-is näitas Schüller toredat aega 21,4. Kaugushüppes olid kõik 4 meest üle 7-me meetri. Dobermanni esimene hüpe oli juba 7,41,5. Teisel hüppel oli ta tagajärg 7,62, kuid astus karvakese üle. Kaugushüppes parandasid schveitslased oma rekordi kolmel korral. Schveitslaste ainus võit tuli teivashüppes. 4x100 mtr. katsid sakslased Büchner, dr. Wichmann, Houben ja Schüller ajaga 41,0, mis võrdne ameeriklaste poolt Pariisi mängudel püstitatud maailmarekordile.

Tagajärjed: 200 mtr.: 1. Schüller (S) 21,4; 2. Houben (S) 21,5; 3. Borner (Sch) 22,1.

Kaugus: 1. Dobermann (S) 7.51,5; 2. Meier (Sch) 7.24 (Schv. rek.); 3. Schumacher (S) 7.05; 4. Sutter (Sch) 7.04,5.

Oda: 1. Molles (S) 59.47; 2. Hoffmeister (S) 52,98; 3. Würth (Sch) 49,68.

800 mtr.: 1. Engelhardt (S) 2.02,1; 2. Böcher (S) 2.02,3; 3. Schvebel (Sch) 2.02,6.

100 mtr.: 1. Houben (S) 10,6; 2. Schüller (S) 10,8; 3. Börner (Sch) 11,0.
Kõrgus: 1. Köpke (S) 1,86; 2. Betz (S) 1,82; 3. Schibili (Schv) 1,77.

400 mtr.: 1. Büchner (S) 50,4; 2. Neumann (S) 50,6; 3. Morel (Schv) 51,6.

Ketas: 1. Hoffmeister (S) 43,32; 2. Conturbia (Schv) 42,20; 3. Hänchen (S) 41,78.

4x100 mtr.: 1. Saksa 41,0; 2. Schveits 15 mtr. järel.

Kuul: 1. Brechenmacher (S) 14,10; 2. Schröder (S) 13,97; 3. Nütsch (Schv) 13,62.

Teivas: 1. Gerspach (Schv) 3,60; 2. Reeg (S) 3,50; 3. ja 4. Schumacher (S) ja Egli (Schv) 3,40.

1500 mtr.: 1. Böcher (S) 4.08,6; 2. Boltze (S) 4.10,6; 3. Hafter (Schv) 4.18.

110 mtr. tõkkeid: 1. Trossbach (S) 15,2; 2. Köpke (S) 15,4; 3. Meier (Schv) 16,0.

5000 mtr.: 1. Kohns (S) 15.13,4; 2. Petri (S) 15.22; 3. Marthe (Schv) 16.47.

4x400 mtr.: 1. Saksa 3.19,3; 2. Schveitsi 3.26.

Punkte: Saksa 90,5; Schveitsi 45,5.

4 uut Eesti rekordi ja ühe kordamine.

See sündis muidugi Tallinna Pirital. Püha-päeval korraldas Kalev Pirital rahvuslised ujumisvõistlused, mis olid ühtlasi ka eeloleva Läti-Eesti maavõistluse katsevõistluseks meeskonna kokkuseadmiseks. Et maavõistlus, õigemini „veevõistlus“ meil päevakorda tõusnud Tartu veesporti klubi algatusel, siis oli ka Tartu tugevalt esitatud ja nimelt 12 võistlejaga. Kuna peale Tallinna Kalevi ka veel TUK — see tähendab: Tallinna ujujate klubi — esines terve oma koosseisuga, siis tõusis võistlejate arv 40-le.

Konkurents tugev. Pändi välja kõik, et aga teisest ette jõuda. Tagajärgedega võime rahul olla, iseäranis esimesele kohale tulijatega.

Algus tehti 50 mtr. vabalt naistele, mille võitis Pääsuke (EAK) 47,1 sek., 2. Kull 48,5 (Tartu V. K.), 3. Tõrvand (Tall. Kalev) 49,2.

100 mtr. rinnuli naistele: 1. Else Laubach (Tall. U. K.) 1.45,3, mis Eesti rekordiks kordamine, 2. Krimm (T. V. K.) 1.48,3.

100 mtr. vabalt naistele: 1. Pääsuke, aeg 1.43,6, mis osutus uueks Eesti rekordiks (endine rekord 1.48,7); 2. Kull 1.48,6.

100 mtr. seljali naistele: 1. Ilse Laubach (T. U. K.) 1.54,7; 2. Rumberg 2.01,6; 3. Allas, Ira 2.05,6 (mõlemad Tall. Kalev).

400 mtr. vabalt naistele: 1. Else Laubach, aeg 8.00,3, mis uus Eesti rekord (seega parandas endist 31 sek.); 2. Ilse Laubach 8.00,7; 3. Rumberg 8.50,4.

50 mtr. vabalt meestele: 1. Evald Ernesaks (Tall. U. K.), aeg 33 sek.; 2. Alfr. Raig (Tartu V. K.) 38,5; 3. Pokats (Tartu V. K.) 41 sek.

100 mtr. vabalt meestele: 1. Ev. Ernesaks 1.16,2, mis uus Eesti rekord (vana 1.19,6 sek.); 2. Pärli (Tartu V. K.) 1.20,6; 3. Mikkov (Tall. Kalev) 1.32,6.

100 mtr. rinnuli meestele: 1. — Vold. Ernesaks (Tall. U. K.) 1.32,1; 2. — Muhel (Akad. S. K.) 1.34,7; 3. — Schiller (Tall. Kalev) 1.36,4.

100 mtr. seljali meestele: 1. Pertelson (Tall. U. K.), aeg 1.38,4 sek., mis jälle uus Eesti rekord (endine 1.40,2 sek.); 2. — Pokats 1.40; 3. — Olbrei (Tall. Kalev) 1.48 sek.

400 mtr. vabalt meestele: 1. — Herb. Raig (Tartu V. K.), aeg 7.01,5; 2. — Pokats 7.38; 3. — Treier (Tall. U. K.) 7.47,3.

Hüpped tornist meestele võitis kõva konkurentsi juures (loosi läbi) Tippe (Tartu V. K.) 126 punktiga; 2. — Hakkaja (Tall. Kalev) 126 punktiga; 3. — Leppik (Tall. U. K.) 99 p.

Lõpuks järgnes veepalli võistlus liidu A ja B meeskondade vahel, mille kokkuseadmine näib meie „asjatundjatele“ üles jõe käivat, sest ¼ tunni söelamise ja kaalumise järele, olid „prohvetid“ arvamisele tulnud, et eks need meeskonnad pea ikka nii välja nägema:

Liidu A:	Värv	Kursmann	Käär
		Treier	Olbrei
Pärli	E. Ernesaks	H. Raig	
V. Ernesaks	Pertelson	Pokats	
Michelson	Püvi		

Liidu B: A. Raig.

Esimese poolaja järel, milles küllaldaselt vee-sumamist, kuid mitte kokkumängu, moodustati teisel poolajal meeskonnad põhjalikult ümber:

Liidu A: Püss, Treier, Käär, Olbrei, V. Ernesaks, Pärtelson, E. Ernesaks.

Liidu B: Pokats, H. Raig, Pärli, Michelson, Püvi, Roos, Kursmann.

Teise poolaja A meeskonna koosseisu tuleks Läti maavõistluse meeskonna kokkuseadmisel arvesse võtta.

Ag.

naistele: Scheffer 1.55,7, maak. rekord. 100 rinnuli: 1. Haas, S. Kalju, 1,50; 2. Kullerkupp, S. Kalju; 3. Unger, Tervis. 1000 mtr.: 1. Kumm 22.23,7; 2. Mänd; 3. Bauer. Võitja aeg maakonna rekord.

26. juulil heitlesid ringkondade võistluste poolfinaalis PJK ja Tartu Kalev Pärnus, kus kaptenita meeskond tartlastele üle võitjaks tuli värvate vahekorra 3:0 juures. Poolaeg 2:0. PJK oli ülekaalus ja märkis värvavaid, kuigi tartlastel värvava löömise võimalus oli rohkelt, kuid löögivaene edurivi ütles sellest ära. Värvavad langesid 30, 35 ja 69. min. Nimed: Krakusen, Tammann, Krakusen (kaitse aitas palli võrku toimetada). Kasutada oli mõlemil penaltid, mis värvavaiks tegemata jäeti. Vilistas Hargel hästi.

A. P.

TJK Pärnus.

Võitis Tervise 8:0 ja PJK 11:1. — Ujumisvõistlusi. — PJK ringkondade finaalis.

30. ja 31. augustil 1927. a. lavastas Tervis jalgpallimatsche Eesti meistri TJK vastu. Esimese sauna võitis Tervis ise vastu, teise jättis Pärnu jalgpalliklubile.

TJK siin esitatud kaks partiid olid parimaid mängu, mida Pärnu jalgpallipublik üldse jälgida on võinud möödunud 4—5 a. jooksul. TJK mäng ületas suurelt Spordi esinemise Pärnus. Sport mängis kahe nädala eest sama vastastega 9:1, TJK aga 19:1, mis värvate vahekorras kaasa räägib TJK edurivi exmeisteri omast suuremast löögivõimetest.

Esimese matschi rivistus oli järgmine: TJK: Lass; Liivar — Kallaste; Saar — Paalberg — Kaljot; Väli — Seegner — Ellmann — Joll — Estam. Tervis: Nahe; Schmidt — Holsmann; Kuuter — Laur — Hendrikson; Jurvetson — Beimann — Parakov — Alep — Peedel.

Kohe algul tuleb ilmsiks meistri ilmne ülekaal, kuigi värvavad langeda ei taha. Tervise värv on korduvalt tules. 30. min. teeb TJK algvärvava. Kombiin Ellman — Estam, Väli ja viimase jõuline pealelööki posti kaudu võrku — 1:0. 37. min. paneb Väli kirja Jolli söödust 2:0. 40. min. Ellmann — Joll — Ellmanni pealööki, mille Seegner rinnaga võrku viib — 3:0. 43. min. hiilgab Joll oma kaugelöögiga, kruvides poolaja seisuks 4:0. Distant 25. mtr. Nurgad 7:0 TJK eduks.

55. min. tahab Alep esimest lööki meistri värvavale teha, kuid ümmargune kera ütleb sellest luksusest lahti, vuhisedes üle põikpuu. 57. min. Väli söödust teeb Seegner 5:0. Joll tulistab kaugelöökidega ja 66. min. saadab vabalöögi hirmuäratava löögiga värvavale, mis värvavahist tagasi pörkab.

68. min. Ellmann — Joll ja Ellmanni pealelööki värvavate vahekorras 6:0. 69. min. teine ja viimane pealelööki Lassi puurile, mille võtab Lass. 71. min. Ellmann Tervise võrgu ees palliga meeste hunnikus, millest vabanedes saavutab 7:0. 72. min. esimene nurgalööki Tervise eduks. 86. min. Joll — Ellmann ja Seegner lõpetab värvavate rea omalt poolt hat — trickiga ja väljalt lahkumisel on siis 8:0 TJK kasuks, nurgalöögid 11:2.

Teine matsch oli TJK-l Pärnu nimekaunuga. PJK: Aspe; Tappe — Jensen; Vihterstein — Sarapik — Riis; Haitov — Koovit — Tammann — Jensen 2. — Reimann. TJK edurivi teises koosseisus: Väli — Pihlak — Ellmann — Fischer — Joll.

9. min. teeb Joll algvärvava. Teravnurga all tehtud tugev löök prantsatab üle Aspe käte võrku — 1:0. 14. min. Fischer Väli söödust 2:0. 16. min. teeb „Röövel“ (Pihlak) 3:0 ja 15. min. toob Aspe nurgast Jolli pommi välja. 19. min. Ellmannilt saadud palliga Väli posti saavutab võrku 4:0. 23. min. penalty PJK eduks, Kooviti löögi peab Lass ja samal minutil Väli võit P. värvava all ja 5:0 ongi kirjas. Tammann saab palliga vastu rinda, lahkub, asemele tuleb Krakusen. 31. min. Saarelt saadud palliga tulistab Ellmann 6:0. 32. min. Pihlaka kihvtpommi peab Aspe. 34. min. Pihlak — Ellmann — Fischer — Joll — Pihlak ja viimane löök 7:0 ja 36. min. Väli hat-trick ning siis 8:0. 44. min. sama Pihlakal — 9:0, millise tagajärgega vaheajale minnake.

48. min. penalty nr. 2 Pärnu eduks, mis tundus liigsena, kuna handsi polnud. Pall Haitovi lööduna ongi võrgus — 9:1 ja 57. min. kahe päeva parim värv Pihlakal. Distant 16 mtr., pall läks lati alt võrku ja 74. min. lõpetab Fischer värvavate rea number üheteistkümnega. TJK'l värvava löömise „lõbu“ kadunud. Lõpuvileks seis 11:1, nurgad 4:2 (2:1) TJK eduks.

Esimest matschi vilistas Ploom, PJK, hästi. Viimases mängus E. Jurvetson, Tervis, paiguti ei rahuldanud.

Tervis mängib halvemini Pärnu jalgpalliklubist — oli üldine arvamine pealinnalaste poolt. Tervisel puudub õige arusaamine mängust, pole üldse koostööd, huupi tagumine, puuduvad kombinatsioonid. Tervise mänguvõimetest 1925. a. võrreldes, arvasid Liivar ja Joll, et see suurelt tagurpidi läinud.

PJK parem osa oli edurivi, kes rea korralike kombinatsioonide läbi viis, kuna tagaliinid räbalamad. Värvavaht rahuldav. TJK esinemine oli hea ja fair.

Vastuvõtmine ei rahuldanud TJK mängijaid.

31. augustil 1927. a. peeti maakondlised ujumisvõistlusi Tervise poolt Pärnu jões.

Tagajärgi: 25 mtr. vabalt: 1. Soovik, Tervis, 21,4; 2. Kolk, S. Kalju, 23,4; 3. Sarapik, Tervis, 23,7; 4. Streitmann. 100 mtr. vabalt: 1. Soovik 1,40; 2. Kumm, S. Kalju, 1.43,8; 3. Kolk 1.46. 25 mtr. naistele: 1. Scheffer, 21,1, parem meeste ajast, uus rekord. 100 seljali: 1. Entson 1,44. 2. Sarapik 1.59,8; 3. Adamson, S. Kalju. 50 mtr. vabalt: 1. Kumm 48,4; 2. Mänd, S. Kalju, 51,2; 3. Tamm, Vaprus. 400 mtr.: 1. Entson 3.44,2; 2. Kammer, S. Kalju, 9,11; 3. Schvalbe. 100 mtr.

Kilde Kopenhaagenist

Olümpiaadide korraldamiseks oli senini rahvusvahelise olümpia komitee käes monopol. Nüüd olid aga N. M. K. Ü. mehed omale loa nõutanud ja selle tagajärjel peeti esmakordselt 10.—17. juulini NMKÜ. olümpiaadi Kopenhaageni staadionil. Olümpiaad hakkab iga nelja aasta tagant korduma, ning peetakse järgmisel korral Praagas. Meie ühingutele Eestis mõeldi alguses saata 18 osavõtjaline grupp, kus oleks olnud korv-, võrkpalli ja kergejõustiku mehed, kuid rahaliselt ei olnud see arv kuidagi läbi viidav ning tuli leppida 6-mehelise meeskonnaga.

Sportlaste reisid on olnud alati lõbusad, sest osatakse teha tuju minimaalsete abinõudega. Pakk mängukaarte, hea kõri, peasi aga tükike lõbusat hinge ning sellega kaovad päevade pikkused teed. Eestlane on läbi ja läbi demokraat. Säärane institutsioon nagu meeskonna vanem või kapten loeb tema jaoks vähe. Pole vist ühtegi meeskonda senini leidunud, kelle kapteni sõnu vasturääkimatult oleks omaks võetud.

Eesti meeskond saabus esimesena. Loomulik, et ilmusid pea kõikides ajalehtedes fotod ja kirjeldused. Pärast aga, kui suuremad rahvad saabusid, kadus see huvi ning võistluse avamisel tehti ainult üks foto, kuna võistluse lõpul näidatud filmis Eesti meeskonda õieti üldse näha polnud. Ikka tuleb rahvale seletada, mis on Eesti, mis keelt kõneldakse (muidugi arvatavasti vene keelt). Kas Riia on ikka Eesti linn ja kas kõik elanikud on kommunistid ja bolševikid jne.

Kõige mõjukama mulje jättis Rootsi meeskond. Soliid, tip-top, sõbralik. Barney, kõrgushüppe võitja, pärib elava huviga kuidas on teil sport Eestis. Missugused tagajärjed ja rekordid, mida teevad Klumberg ja Lossmann. Seletasin kehva spordiväljast, kus puudub isegi dush. „Aga miks ei ehitatud seda venelased?“ Vastasin, et Baltikum oli tol ajal Vene kõige arenenum provints, ning ligi pooled Vene rekordidest olid eestlaste käes. Võistluste suurimaks fenoomeeniks oli rootslane Svensson. Mees oli parajasti Inglis esivõistlustelt saanud, kus ta oli kauguses teine resultaadiga 7 m. 29. Sinisilmaline vahajuukseline põhjamaalane, tagasihoidlik, kuid sõbraliku naeratusega mees näitas kuidas võib võita 100 mtr. 11,0, kuidas hüpatakse kaugust üle seitsme, kolmikut üle 15 ja kõrgust üle 180. Tähtis on treening ja stiil, kuid tähtsam on ülevoolav spontaanne energia — ürgjõud, mis ei lase end stiili kitsastesse raamidele sulgeda.

Tšehhoslovakkia omab hea spinterite klassi. Holler, Epstein jne. on mehed kes 100 m. alla 11 ja 200 m. alla 23 sek. katavad. Võrkpallis loetakse neid maailmas peale ameeriklaste parimaks. Siiski kaotasid nad energiavaesena, vaatamata paremale tehnikale. Eesti esitusmeeskond, kes meistriks tulnud Läti iga ajal tagajärjega 15:0 ja 15:0 võib võita, leiab omale väärilisi konkurente ainult Ameerikast.

Tagasihoidlikud norralased, jäädes meist 5 punkti taha, tulid neljandaks. Sümpaatne kuju oli 400 mtr. võitja Lorentzen, alles noor poiss. Prantslased, noored 15—20-aastani, korvpallis oma kiire mänguga ning väsimatud, näitasid, et nad korvpallimängijatena mandril paremad ja arenemisvõimulised. Läti võitis võrkpallis tšehhe oma raugematu tahtega ja kaotas ainult 2 punktiga korvpallis Prantsusmaale, vaatamata oma nõrgale taktilisele ja tehnilisele küljele. Itaaliat peeti käsipallis kardetavaks, oli ta ju maavõistlusel Prantsusmaad korvpallis võitnud, kuid siin jättis ta kahvatu mulje. Iseenesest muidu üks lõbus rahvas. Rumeenia oma 3 jooksjaga saavutas ainult ühe 5. koha 200 mtr.

Kaugelt väljapaistvateks veidrateks ja nigelateks kujunesid sakslaste ja šveitslaste etteastad. Terve võistluskava oli läbipõimitud igasugustest saksa mängudest schlag-, faust- ja handballist, mis oma nõrga tehnilise külje kõrval mõjub liig pealetükkivalt. Saksa võimlemise ebaratsionaalsust demonstreerisid küürakad ja kõverad riistadel võimlejad. Ehk küll saltod ja päikesed eeskujulikult läbi viidi, said sakslased ainult mõnituse osaliseks.

Võistluste korraldaja Taani, vaatamata oma eeskujulikkudele harjutamisvõimalustele, ei suutnud midagi väljapaistvat pakkuda, vaid noppis kohti just tänu oma suurearvulisele võistlejakonnale.

Meie kuueliikmeline meeskond sai igalpool tähelepanu osaliseks. Oli ju üllatuseks, et õieti 4 liikmeline meeskond suudab kolmandaks tulla kergejõustikus ning vahepeal Taanist isegi esimeses. Igasugused sõpruse ning lugupidamise avaldused olid igal sammul. Meeskonnast tähelepanudam kuju oli Kalkun, kes museas kõigi 402 osavõtja sportlase vahel peetud „Ilustusvõistlusel“ esimeseks tuli — raskekaalus, kuna kerge kaalus sale kümnevõistleja taanlane Jensen triumfeeris. Karrikatuur Idrottsbladetis kujutas Kalkuni ja Feldmanni pingil istuvat, kuna masti kerkis — Läti lipp. On liigpalju veel neid geograafilisi eksitusi. Teisel esines jälle lätlane Petkevitch eestlasena. Käsipallis tulime kokkuvõttes esimeseks — võrkpallis teine ja korvpallis neljas koht.

Ameerika korvpalli meistermeeskond Detroiti YMCA näitas kuidas korvpalli peab mängima. Tüsedad ümmargused kujud, kelle ühe eest Feldmann hirmul oli, et ta läkitab kuuli üle 15 meetri, liikusid imestamisväärt kergelt üle platsi. Mõni sõnake nende mängu üle. Kõige pealt on palli püüdmine ja igasugused võimalikud visked täiuslikult kätte õpitud. See on mängu põhi ning ilma selleta pole hea meeskond üldse mõeldav. Treeningul tarvitatakse neid samu passimisharjutusi kui meilgi. Korvvisked sünnivad lähidalt, enamjaolt trahviruumist driblingult ühe käega. Siin on enamvähem iga viske kindel. Kõvema meeskonna vastu mängides tarvitatakse ka kaugeltviskeid, millest 50% korvi läheb.

Mängu hingeks on tšenter. Igasuguste signaalidega näitab kombinatsioon ning kiire jook-suga mehed toimetavad palli mõne sekundiga korvi. Tähtsamaks põhielemendiks on pivot — edasi-tagasi astumine ja pöörded ühe jalaga, kuna teine kindlalt paigal seisab. Meil ei tarvitata seda pea sugugi säärasena, vaid kukub ainult juhuseks välja. Söödetakse palju ja kiirelt vahel, kus seda tarviski ei näi olevat, mille tõttu vastane segaduses. Kaitsjate töö ei seisa nagu meil, selles, et mingite salapärase krutsikutega, mis sagedasti fouldid, vastast pealeviskel takistada, vaid on rohkem kättega vehkimine ta ees ja püütakse söötmisel palli äraviskel tabada. Kaitsmisel ei tarvitata meil harastatavat — mehe võtmist — mis neil juba aastat 15 kolikambris, vaid n. n. 5 mehe kaitset. Kui pall vastaste käes kogutakse oma poolde ja seatakse üles 3 meest ees, 2 taga. Nüüd katsub vastase läbitungimisel igauks omale lähemalt läbi minevat meest hoida. See süsteem nõuab oma jagu mõistuse mängu ja on eelistatav suuremal platsil. Meeskonna täis komplekt on 15 meest ja vahetatakse iga 5—10 minuti järele. Väljapaistvaid mehi iseenesest polegi. Ka ei saa olla vahet kaitsja ja tormaja vahel, sest igauks peab oskama mõlema mängu.

Tallinn, 3. augustil 1927. a.

Ringkirjaliselt.

A. härrad!

Käesolevaga kutsub Ekraveliidu juhatus kõiki liitunud organisatsioone osa võtma Tallinna staadionil 19.—21. aug. s. a. korraldatavatest Eesti esivõistlustest kergejõustikus, missugused peetakse alljärgneva kavaga.

Kava:

Reedel, 19. augustil kell 6 p. l.

100 mtr. jooks (eeljooks)
raskusheide 25 klg. (lõpuvõistlus)
kaugushüpe hooga (lõpuvõistlus)
400 mtr. jooks (eeljooks)
5000 mtr. jooks (lõpp)
ketas tug. käega (lõpuvõistlus)
800 mtr. jooks (lõpp)
400 mtr. tõkkejooks (eeljooks)

Laupäeval, 20. augustil kell 6 p. l.

100 mtr. jooks (lõpp)
kuul tug. käega (lõpuvõistlus)
110 mtr. tõkkejooks (eeljooks)
kõrgushüpe hooga (lõpuvõistlus)
1500 mtr. jooks (lõpp)
400 mtr. tõkkejooks (lõpp)
oda tug. käega (lõpp)
10.000 mtr. jooks (lõpp)
teivashüpe (lõpp)
200 mtr. (eeljooks)

Pühapäeval, 21. augustil kell 5 p. l.

200 mtr. jooks (lõpp)
vasara heide (lõpp)
110 mtr. tõkkejooks (lõpp)
kolmikhüpe hooga (lõpp)
400 mtr. jooks (lõpp)
viievõistlus

Võistlusmäärused:

1. Eesti esivõistlustest kergejõustikus võidava osa võtta kõik Ekraveliitu kuuluvate seltside Eesti kodakondsusest pärit olevad asjaarmastajad-sportlased, kes olnud vähemalt üks aasta Eesti kodakondsuses.
2. Ülesandmise võistlusteks võetakse vastu kuni 15. augustini s. a. järgmisel aadressil: Ekraveliit, Tallinn, Vene tän. 11-a—10.
3. Iga Ekraveliitu kuuluv selts võib piiramata arvul igale võistluslale esitajaid saata. Iga ala esimene võit hinnatakse 6 punktiga, teine — 5 pk., kolmas — 4 pk., neljas — 3 pk., viies — 2 pk. ja kuues — 1 pk.
4. Muis asjus korraldatakse võistlused üldiste võistlusmääruste järgi.
5. Iga osavõtja selts võib võistlustel olla esitatud ühe hääleõiguslise esitajaga.
6. Kuulitõuge, odaviske ja kettaheide teostatakse tugeva käega.
7. Igal võistluslale jagatakse välja 3 auhinda. Eriauhinnad jagatakse välja parimale hüppajale, viskajale, lühikese-, kesk- ja pikamaajooksjale.
8. Vabrikantide ühisuse poolt annetatud rändav auhind määratakse parimale sportlasele, kelle tagajärg ilmarekordile kõige lähemal.
9. Võistlustest osa võtja selts tasub iga üles antud võistleja kohta 100 mrk. stardimaksu, missugune summa peale võistlusi tagasi maksetakse. J uhtumisel, kui võistlustele üles antud võistleja mõnest võistluslalt loobub, langeb stardimaks liidu kasuks.
10. Väljaspoolt Tallinnat osavõtjatele on vaba korter. Sooviavaldustega tuleb esineda ülesandmise juures. Meeskonna kohalejõudmise ajast tuleb liidule teatada.

Ekraveliit.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02.

Soovitab kõiksugu spordi-
abinõusid parimatest
kodu- ja väljamaa
tehastest.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.

— Jack Taylor, kes hiljuti pidi Franz Dieneri vastu poksima, kuid loobus, diskvalifitseeriti Rotterdamis hollandlase Joop Liet'i vastu võisteldes.

— Joe Bloomfield, paremaid inglise keskkaalu poksijaid, sai hiljuti Londonis seni tundmatult itaallaselt Orlando Leopardilt ladusalt punktidega lüüa.

— Pariisi esivõistlustel püstitas A. Mourlon 100 mtr-is uue Prantsuse rekordi 10,6. Martin jooksis 1500 mtr. 3.59,0, Cherrier hüppas kõrgust 1.88 ja Degland viskas oda 58.61. 3000 mtr. läks Norland 8.56,4, kuul Duhours 13.99, 400 mtr. Feger 49,6 ja 10.000 mtr. Baddari 32.21.

— Viktoria Zizkov löi Stokholmi AIK't 6:3.